

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 2. aprila 2020 *

„Predhodno odločanje – Delavci migranti – Socialna varnost – Uredba (EGS) št. 1408/71 – Zakonodaja, ki se uporablja – Člen 14, točka 1(a) – Napoteni delavci – Člen 14, točka 2(a)(i) – Oseba, ki je običajno zaposlena na ozemlju dveh ali več držav članic pri podružnici ali stalnem predstavništvu, ki jo ali ga ima podjetje na ozemlju države članice, ki ni država članica njegovega sedeža – Uredba (EGS) št. 574/72 – Člen 11(1)(a) – Člen 12a(1a) – Potrdilo E 101 – Zavezujoč učinek – Potrdilo, pridobljeno ali uveljavljeno z goljufijo – Pristojnost sodišča države članice gostiteljice, da ugotovi goljufijo in potrdila ne upošteva – Člen 84a(3) Uredbe št. 1408/71 – Sodelovanje med pristojnimi nosilci – Vezanost na pravnomočnost kazenske odločbe v civilnem postopku – Primarnost prava Unije“

V združenih zadevah C-370/17 in C-37/18,

katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki sta ju vložili tribunal de grande instance de Bobigny (okrožno sodišče v Bobignyju, Francija) z odločbo z dne 30. marca 2017 (C-370/17) in Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) z odločbo z dne 10. januarja 2018 (C-37/18), ki sta na Sodišče prispeli 19. junija 2017 in 19. januarja 2018, v postopkih

Caisse de retraite du personnel navigant professionnel de l'aéronautique civile (CRPNPAC)

proti

Vueling Airlines SA (C-370/17),

in

Vueling Airlines SA

proti

Jeanu-Lucu Poignantu (C-37/18),

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, A. Prechal, predsednica senata, M. Vilaras, E. Regan (poročevalec), M. Safjan, S. Rodin in I. Jarukaitis, predsedniki senatov, M. Ilešič, sodnik, C. Toader, sodnica, D. Šváby in F. Biltgen, sodnika,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodna tajnica: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorka,

* Jezik postopka: francoščina.

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 29. januarja 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Caisse de retraite du personnel navigant professionnel de l'aéronautique civile (CRPNPAC) A. Lyon-Caen in S. Guedes, avocats,
- za Vueling Airlines SA D. Calciu, B. Le Bret, F. de Rostolan in E. Logeais, avocats,
- za J.-L. Poignanta A. Lyon-Caen in S. Guedes, avocats,
- za francosko vlado D. Colas, A. Alidière, A. Daly in A.-L. Desjonquères, agenti,
- za češko vlado M. Smolek, J. Vlácil in J. Pavliš, agenti,
- za Irsko M. Browne, G. Hodge, K. Skelly, N. Donnelly in A. Joyce, agenti,
- za Evropsko komisijo M. Van Hoof in D. Martin, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 11. julija 2019

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 14, točka 1(a), in člena 14, točka 2(a)(i), Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v različici po spremembi in posodobitvi z Uredbo Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 3, str. 3) in kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 631/2004 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 10) (v nadaljevanju: Uredba št. 1408/71), ter člena 11(1) in člena 12a(1a) Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe št. 1408/71 v različici po spremembi in posodobitvi z Uredbo št. 118/97 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 3, str. 3) in kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 647/2005 z dne 13. aprila 2005 (UL 2005, L 117, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 574/72).
- 2 Ta predloga sta bila vložena v okviru spora med Caisse de retraite du personnel navigant professionnel de l'aéronautique civile (CRPNPAC) (pokojninski sklad za letalsko osebje, zaposleno v civilnem letalstvu; v nadaljevanju: CRPNPAC) in družbo Vueling Airlines SA (v nadaljevanju: Vueling) ter v okviru spora med družbo Vueling in Jeanom-Lucom Poignantom, katerih predmet so potrdila E 101, ki jih je pristojni španski nosilec izdal v zvezi z letalskim osebjem družbe Vueling, ki je svoje dejavnosti opravljalo na letališču Roissy – Charles de Gaulle (Francija).

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba 1408/71

3 Uredba št. 1408/71 je pod naslovom II, „Določitev zakonodaje, ki se uporablja“, vsebovala člene od 13 do 17a.

4 Člen 13 te uredbe, naslovljen „Splošna pravila“, je določal:

„1. Ob upoštevanju členov 14c in 14f se za osebe, za katere velja ta uredba, uporablja zakonodaja samo ene države članice. Zakonodaja, ki se uporabi, se določi v skladu z določbami tega naslova.

2. V skladu s členi [Brez poseganja v člene] 14 do 17:

(a) za osebo, zaposleno na ozemlju ene države članice, velja zakonodaja te države, tudi če stalno prebiva na ozemlju druge države članice ali če je registrirani sedež ali poslovna enota podjetja ali posameznika, ki osebo zaposluje, na ozemlju druge države članice;

[...]“

5 Člen 14 navedene uredbe, naslovljen „Posebna pravila za zaposlene osebe, ki niso mornarji in opravljajo plačano zaposlitev“, je določal:

„Člen 13(2)(a) se uporablja v skladu z naslednjimi izjemami in posebnostmi:

1. (a) Za osebo, zaposleno na ozemlju države članice v podjetju, kateremu običajno pripada, in ki jo to podjetje napoti na ozemlje druge države članice, da tam opravlja delo za to podjetje, še naprej velja zakonodaja prve države članice, če predvideno trajanje tega dela ne presega 12 mesecev in če oseba ni poslana[,] da nadomesti drugo osebo, ki ji je potekla napotitev.

[...]

2. Za osebo, ki je običajno zaposlena na ozemlju dveh ali več držav članic, se veljavna zakonodaja določi na naslednji način:

(a) za oseb[o], ki je zaposlena kot član potujočega ali letalskega osebja v podjetju, ki za najem ali plačilo ali na lasten račun opravlja storitve mednarodnega prevoza potnikov ali blaga po železnici, cesti, zraku ali celinskih plovnih poteh in ki ima svoj statutarni sedež ali poslovno enoto na ozemlju države članice, velja zakonodaja te države z naslednjimi omejitvami:

(i) kadar ima omenjeno podjetje podružnico ali stalno predstavništvo na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri ima statutarni sedež ali poslovno enoto, za osebo, zaposleno v tej podružnici ali stalnem predstavništvu, velja zakonodaja države članice, na ozemlju katere je podružnica ali stalno predstavništvo;

[...]“

- 6 Uredba št. 1408/71 je pod naslovom IV, „Upravna komisija za socialno varnost delavcev migrantov“, vsebovala člen 80, naslovljen „Sestava in način dela“, ki je v odstavku 1 določal:

„Pri Komisiji se ustanovi Upravna komisija za socialno varnost delavcev migrantov (v nadaljnjem besedilu: ‚Upravna komisija‘), ki jo sestavljajo vladni predstavniki vseh držav članic, ki jim po potrebi pomagajo strokovni svetovalci. Predstavniki Komisije se udeležujejo zasedanj Upravne komisije v svetovalni vlogi.“

- 7 Navedena uredba je pod naslovom VI, „Razne določbe“, vsebovala člen 84a, naslovljen „Odnosi med nosilci in osebami, ki jih zajema ta uredba“, ki je v odstavku 3 določal:

„V primeru težav pri razlagi ali uporabi te uredbe, ki bi lahko ogrozile pravice oseb, ki jih zajema, nosilec pristojne države ali države stalnega prebivališča zadevne osebe stopi v stik z nosilcem/nosilci zadevne države članice/držav članic. Če rešitve ni mogoče najti v razumnem roku, lahko zadevni organi pozovejo Upravno komisijo, da posreduje.“

Uredba (ES) št. 883/2004

- 8 Uredba št. 1408/71 je bila s 1. majem 2010 razveljavljena in nadomeščena z Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 465/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 (UL 2012, L 149, str. 4; v nadaljevanju: Uredba št. 883/2004). Naslov II te uredbe, „Določitev zakonodaje, ki se uporablja“, ki vsebuje člene od 11 do 16, nadomešča določbe naslova II Uredbe št. 1408/71, medtem ko člen 71 in člen 76(6) Uredbe št. 883/2004 v bistvu ustrezata členu 80 in členu 84a(3) Uredbe št. 1408/71.

Uredba št. 574/72

- 9 Člen 11 Uredbe št. 574/72, naslovljen „Predpisani postopki v primeru napotitve zaposlene osebe v skladu s členom 14[, točka 1,] in členom 14b[, točka 1,] uredbe in v primeru sporazumov, sklenjenih po členu 17 uredbe“, je v odstavku 1 določal:

„Nosilci, ki jih imenuje pristojni organ države članice, zakonodaja katere ostane v uporabi, izdajo potrdilo z izjavo, da za zaposleno osebo še naprej velja ta zakonodaja do določenega datuma:

- (a) na zahtevo zaposlene osebe ali njenega delodajalca v primerih iz členov 14[, točka 1,] in 14b[, točka 1,] uredbe;

[...]“

- 10 Člen 12a Uredbe št. 574/72, naslovljen „Pravila, ki se uporabljajo za osebe iz člena 14[, točki 2 in 3], člena 14a[, točke od 2 do 4,] in člena 14c Uredbe, ki so običajno zaposlene ali samozaposlene na ozemlju dveh ali več držav članic“, je v odstavku 1a določal:

„Kadar v skladu s členom 14[, točka 2(a),] te uredbe za osebo, ki je član potujočega ali letalskega osebja podjetja v mednarodnem prometu, velja zakonodaja države članice, na ozemlju katere je registriran sedež ali poslovalnica podjetja, podružnica ali stalno predstavništvo podjetja, ki ga zaposluje, ali je pretežno zaposlen na ozemlju države članice, kjer stalno prebiva, nosilec, ki ga imenuje pristojni organ te države članice, osebi izda potrdilo, da zanjo velja njena zakonodaja.“

Uredba (ES) št. 987/2009

11 Uredba št. 574/72 je bila s 1. majem 2010 razveljavljena in nadomeščena z Uredbo (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe št. 883/2004 (UL 2009, L 284, str. 1).

12 Člen 5 Uredbe št. 987/2009 določa:

„1. Dokumenti, ki jih izda nosilec države članice in ki potrjujejo položaj neke osebe za namene uporabe osnovne uredbe in izvedbene uredbe, ter dokazila, na podlagi katerih so izdani dokumenti, so za nosilce drugih držav članic sprejemljivi, dokler jih država članica, v kateri so bili ti dokumenti ali dokazila izdelani, ne umakne [prekliče] ali razglasi za neveljavne.

2. V primeru dvoma o utemeljenosti dokumenta ali točnosti dejstev, ki so podlaga za navedbe v dokumentu, nosilec države članice, ki prejme dokument, zaprosi nosilca, ki je izdal dokument, za potrebna pojasnila in po potrebi za umik [preklic] navedenega dokumenta. Nosilec, ki je izdal dokument, ponovno pretehta razloge za izdajo dokumenta in ga po potrebi prekliče.

3. V primeru dvoma o podatkih, ki so jih posredovale zadevne osebe, veljavnosti dokumenta ali potrebnih dokazil ali točnosti dejstev, ki so podlaga za navedbe v njih, nosilec v kraju stalnega ali začasnega prebivališča, v kolikor je mogoče, v skladu z odstavkom 2 na zahtevo pristojnega nosilca opravi potrebno preverjanje podatkov ali dokumenta.

4. Če zadevna nosilca ne dosežeta dogovora, se lahko zadeva prek pristojnih organov predloži Upravni komisiji po preteku enega meseca po datumu, ko jo bila vložena zahteva nosilca, ki je prejel dokument. Upravna komisija skuša uskladiti stališča v šestih mesecih po datumu, ko ji je bila zadeva predložena.“

Franosko pravo

Zakonik o delovnih razmerjih

13 Člen L. 1262-3 code du travail (zakonik o delovnih razmerjih) v različici, ki se je uporabljala v času dejanskega stanja iz postopkov v glavni stvari, je določal:

„Delodajalec se ne more sklicevati na določbe, ki se uporabljajo za napotitev delavcev, če je njegova dejavnost v celoti usmerjena na državno ozemlje ali če se opravlja v prostorih ali z infrastrukturo, ki so na državnem ozemlju in iz katerih se opravlja običajno, trajno in neprekinjeno. Zlasti se ne more sklicevati na te določbe, kadar njegova dejavnost vključuje iskanje in nabiranje strank ali zaposlovanje delavcev na tem ozemlju.

V teh primerih za delodajalca veljajo določbe zakonika o delovnih razmerjih, ki se uporabljajo za podjetja s sedežem na francoskem ozemlju.“

14 Člen L. 8221-3 tega zakonika je določal:

„Kot delo in zaposlovanje na črno v obliki nezakonitega opravljanja dejavnosti se obravnava pridobitno opravljanje dejavnosti proizvodnje, predelave, popravila ali ponujanja storitev oziroma opravljanje poslov katere koli osebe, ki namerno ni izpolnila svojih obveznosti, tako da:

[...]

2. bodisi ni predložila izjav, ki jih je treba predložiti organom socialne varnosti ali davčni upravi na podlagi veljavnih zakonskih določb.“

Zakonik o civilnem letalstvu

- 15 Člen R. 330-2-1 code de l'aviation civile (zakonik o civilnem letalstvu) določa:

„Člen [L. 1262-3] zakonika o delovnih razmerjih se uporablja za podjetja za letalski prevoz na podlagi njihovih operativnih baz na francoskem ozemlju.

Operativna baza so prostori ali infrastruktura, iz katerih podjetje trajno, običajno in neprekinjeno opravlja dejavnost letalskega prevoza z delavci, ki imajo v tej bazi dejansko središče svoje poklicne dejavnosti. V smislu zgornjih določb je središče poklicne dejavnosti delavca kraj, kjer običajno dela, ali kraj, kjer začne delo in kamor se vrne po opravljeni nalogi.“

Spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

Zadeva C-370/17

- 16 Vueling je letalska družba, ki ima sedež v Barceloni (Španija) in je vpisana v poslovni register v Bobignyju (Francija), ker je začela opravljati poslovne dejavnosti letalskega prevoza in zemeljske samooskrbe na terminalu I letališča Roissy – Charles de Gaulle. Ta družba je 21. maja 2007 začela opravljati redne lete med več španskimi mesti in tem letališčem.
- 17 Inspection du travail des transports de Roissy III aéroport (inšpektorat za delo na področju prevoza na letališču Roissy III, Francija; v nadaljevanju: inšpektorat za delo) je 28. maja 2008 po nadzorih, opravljenih od januarja istega leta, v zvezi z družbo Vueling sestavil zapisnik zaradi dela in zaposlovanja na črno.
- 18 V njem je bilo ugotovljeno, da ima družba Vueling na letališču Roissy – Charles de Gaulle poslovne prostore za opravljanje upravnih in vodstvenih nalog, prostore za počitek in pripravo letalskega osebja na lete ter pisarno za nadzor potniške blagajne in prijavo potnikov, prav tako pa tam zaposluje 50 oseb kot članov kabinskega osebja in 25 oseb kot članov letalske posadke, katerih pogodbe o zaposlitvi ureja špansko pravo, na eni strani ter člane zemeljskega osebja, vključno z direktorjem prodaje, katerih pogodbe o zaposlitvi ureja francosko pravo, na drugi.
- 19 Inšpektorat za delo je navedel, da je bilo pri francoskih organih za socialno varnost prijavljeno samo zemeljsko osebje, člani letalskega osebja pa so imetniki potrdil E 101, ki jih je izdal Tesorería general de la seguridad social de Cornellà de Llobregat (javni sklad za socialno varnost v občini Cornellà de Llobregat, Španija; v nadaljevanju: španski nosilec izdajatelj) in v katerih je navedeno, da so bili ti začasno napoteni v Francijo v skladu s členom 14, točka 1(a), Uredbe št. 1408/71. Ugotovil je, da je bilo 48 delavcev zaposlenih manj kot 30 dni pred dejansko napotitvijo v Francijo – nekateri dan pred napotitvijo ali na dan napotitve – ter sklenil, da so bili zaposleni zaradi te napotitve. Prav tako je navedel, da je pri 21 od teh zaposlenih na plačilnem listu naveden naslov v Franciji, in poudaril, da številne izjave o napotitvi vsebujejo neresnične izjave o prebivališču, ki prikrivajo dejstvo, da večina napotenih delavcev nima stalnega prebivališča v Španiji, pri čemer nekateri od njih tam sploh nikoli niso prebivali.

- 20 Inšpektorat za delo je ugotovil tudi, da ima družba Vueling na letališču Roissy – Charles de Gaulle operativno bazo v smislu člena R. 330-2-1 zakonika o civilnem letalstvu, ker letalsko osebje te družbe začneja in končuje delo v tej bazi. Zato je sklepal, da se v skladu s členom L. 1262-3 zakonika o delovnih razmerjih družba Vueling ne more sklicevati na določbe, ki se uporabljajo za napotitev delavcev.
- 21 Delovni inšpektorat je na podlagi tega prav tako ugotovil, da za delavce iz zadeve v glavni stvari velja francoski zakonik o delovnih razmerjih in da ti ne morejo imeti statusa napotenih delavcev. Menil je še, da je podana goljufija v zvezi z napotitvijo ter da obstaja škoda za te delavce, ki zlasti nimajo pravic iz francoskega sistema socialne varnosti, in za skupnost, saj delodajalec ni plačal zneskov, dolgovan in v okviru tega sistema. V zvezi z okoliščino, da so imeli ti delavci potrdilo E 101, je inšpektorat za delo menil, da ta dokument sicer ustvarja domnevo vključenosti, vendar ne dokazuje veljavnosti uporabe napotitve.
- 22 CRPNPAC je 11. avgusta 2008 na podlagi tega zapisnika pri tribunal de grande instance de Bobigny (okrožno sodišče v Bobignyju, Francija) vložil odškodninski zahtevek za povračilo škode, nastale zaradi ne vključenosti letalskega osebja, ki ga je zaposlovala družba Vueling na letališču Roissy – Charles de Gaulle, v sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki ga upravlja.
- 23 Poleg tega je bil proti družbi Vueling pri tribunal correctionnel de Bobigny (kazensko sodišče v Bobignyju, Francija) začel kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja dela in zaposlovanja na črno v smislu člena L. 8221-3 zakonika o delovnih razmerjih, ker je med 21. majem 2007 in 16. majem 2008 na letališču Roissy – Charles de Gaulle namerno opravljala dejavnost letalskega prevoza potnikov, ne da bi organom socialne varnosti ali davčni upravi predložila zahtevane prijave, zlasti tako, da je prikrivala dejavnost, ki jo je opravljala v Franciji, in jo nezakonito enačila z napotitvijo delavcev, čeprav je bil edini cilj zaposlitve teh delavcev delo na francoskem ozemlju, in sicer iz operativnih baz v Franciji.
- 24 Tribunal de grande instance de Bobigny (okrožno sodišče v Bobignyju) je zaradi tega kazenskega postopka do sprejetja pravnomočne odločbe v njem prekinilo civilni postopek, ki ga je CRPNPAC začel proti družbi Vueling.
- 25 Tribunal correctionnel de Bobigny (kazensko sodišče v Bobignyju) je s sodbo z dne 1. julija 2010 družbo Vueling oprostilo.
- 26 Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu, Francija) je s sodbo z dne 31. januarja 2012 navedeno sodbo razveljavilo ter družbo Vueling spoznalo za krivo kaznivega dejanja dela in zaposlovanja na črno in ji naložilo denarno kazen v višini 100.000 EUR.
- 27 Navedeno sodišče je to obsodbo utemeljilo tako, da je najprej navedlo, da so bili člani letalske posadke in kabinskega osebja družbe Vueling zaposleni v Španiji in da je španski nosilec izdajatelj zadevnim delavcem izdal potrdila E 101 na podlagi člena 14, točka 1(a), Uredbe št. 1408/71, nato pa kljub temu ugotovilo, da je navedena družba svojo dejavnost na letališču Roissy – Charles de Gaulle opravljala prek podružnice ali vsaj operativne baze v smislu člena R. 330-2-1 zakonika o civilnem letalstvu. Navedlo je, da je ta subjekt deloval samostojno in da zato družba Vueling ne more zatrjevati, da se je ohranila neposredna povezava med njo in zadevnim letalskim osebjem.
- 28 Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) je prav tako razsodilo, da je družba Vueling namerno kršila veljavna pravila, med drugim s tem, da je za 41 od zadevnih delavcev kot njihovo stalno prebivališče navedla naslov svojega sedeža, pri čemer ni mogla navesti utemeljene obrazložitve, s katero bi lahko ovrgla sum goljufije, tako da se ta družba ne more sklicevati na neizogibno pravno zmoto, povezano s tem, da je verjela, da je njeno ravnanje dopustno. Poleg tega je navedeno sodišče presodilo, da se s potrdili E 101 sicer ustvarja domneva vključenosti v sistem španske socialne

varnosti, ki zavezuje pristojne francoske nosilce na področju socialne varnosti, vendar ta potrdila francoskemu kazenskemu sodišču ne morejo preprečiti, da ugotovi namerno kršitev zakonskih določb, ki opredeljujejo pogoje veljavnosti napotitve delavcev v Francijo.

- 29 Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales de Seine-et-Marne (zveza za povračilo prispevkov za socialno varnost in družinske dajatve v kraju Seine-et-Marne, Francija; v nadaljevanju: Urssaf) je 4. aprila 2012 španskega nosilca, ki je izdal zadevna potrdila E 101, seznanila z dejstvi in zahtevala, naj se ta potrdila razglasijo za neveljavna.
- 30 Kazenski senat pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) je s sodbo z dne 11. marca 2014 zavrnil kasacijsko pritožbo družbe Vueling zoper sodbo cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) z dne 31. januarja 2012. Cour de cassation (kasacijsko sodišče) je navedlo, da se dejavnost družbe Vueling na letališču Roissy – Charles de Gaulle opravlja običajno, trajno in neprekinjeno v prostorih in z infrastrukturo, ki so na francoskem ozemlju, ter da ima zato družba Vueling na nacionalnem ozemlju podružnico ali vsaj operativno bazo. Na podlagi tega je ugotovilo, da se družba Vueling ne more sklicevati na potrdila E 101, da bi dokazala zakonitost zadevnih napotitev in nacionalnemu sodišču onemogočila, da ugotovi namerno kršitev francoskih zakonskih določb.
- 31 Španski nosilec izdajatelj je s sklepom z dne 17. aprila 2014 na zahtevo Urssaf z dne 4. aprila 2012 navedena potrdila E 101 razglasil za neveljavna.
- 32 Družba Vueling je 29. maja 2014 zoper navedeni sklep vložila pritožbo.
- 33 Pristojni hierarhično višji organ je z odločbo z dne 1. avgusta 2014 to pritožbo zavrnil, vendar je nato s sklepom o spremembi z dne 5. decembra 2014 odločil, da razglasitev neveljavnosti potrdil E 101 nima učinkov. V zvezi s tem se je oprl na okoliščino, da zaradi časa, ki je pretekel od nastanka dejanskega stanja, in nemožnosti povrnitve že plačanih prispevkov zaradi zastaranja ni primerno, da se vključitev zadevnih delavcev v španski sistem socialne varnosti razglasi za neupravičeno. Prav tako je poudaril, da so zadevni delavci lahko prejeli socialnovarstvene dajatve na podlagi teh prispevkov ter da bi lahko v primeru razglasitve neveljavnosti njihove vključenosti ostali brez zavarovanja. Nazadnje, ta organ je navedel, da dejanska razglasitev neveljavnosti potrdil E 101 iz zadeve v glavni stvari ni upravičena, saj je bila njihova izdaja zgolj posledica vključenosti zadevnih delavcev v španski sistem socialne varnosti.
- 34 Po razglasitvi sodbe Cour de cassation (kasacijsko sodišče) z dne 11. marca 2014 se je civilni postopek, ki ga je CRPNPAC začel pri tribunal de grande instance de Bobigny (okrožno sodišče v Bobignyju), nadaljeval.
- 35 V tem okviru se navedeno sodišče sprašuje, ali je treba potrdilom E 101 priznati zavezujoč učinek, kadar so kazenska sodišča države članice, ki je za zadevne delavce država članica gostiteljica, delodajalca obsodila za kaznivo dejanje dela in zaposlovanja na črno. Natančneje, obstajal naj bi dvom glede obsega člena 11(1)(a) in člena 12a(1a) Uredbe št. 574/72 ter glede posledic zlorabe ali goljufive uporabe teh potrdil.
- 36 V teh okoliščinah je Tribunal de grande instance de Bobigny (okrožno sodišče v Bobignyju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali se mora učinek, ki ga ima obrazec E 101, ki ga v skladu s členoma 11(1) in 12a(1a) Uredbe [št. 574/72] izda nosilec, ki ga imenuje organ v državi članici, katere zakonodaja o socialni varnosti ostane v uporabi za položaj zaposlene osebe, ohraniti, tudi če je bil obrazec E 101 pridobljen z goljufijo ali zlorabo pravice, ki jo je pravnomočno ugotovilo sodišče države članice, v kateri delavec opravlja ali mora opravljati svojo dejavnost?

2. Če bi bil odgovor na to vprašanje pritrdilen, ali izdaja obrazcev E 101 preprečuje, da bi osebe, ki so bile oškodovane zaradi ravnanja delodajalca, ki je storil goljufijo, dobile odškodnino, ne da bi se podvomilo o vključenosti delavcev v sisteme, navedene na obrazcih E 101, z vložitvijo tožbe zaradi ugotovitve odgovornosti proti delodajalcu?“

Zadeva C-37/18

- 37 Družba Vueling je J.-L. Poignanta 21. aprila 2007 zaposlila kot kopilota na podlagi pogodbe, sestavljene v angleškem jeziku, za katero je veljalo špansko pravo. Nato je bil na podlagi aneksa k pogodbi z dne 14. junija 2007 napoten na letališče Roissy – Charles de Gaulle. Ta napotitev, ki je bila najprej določena za obdobje šestih mesecev, je bila nato podaljšana za enako obdobje do 16. junija 2008.
- 38 J.-L. Poignant je 30. maja 2008 redno odpovedal svojo pogodbo o zaposlitvi, sklicujoč se zlasti na nezakonnost njegovega pogodbenega položaja glede na francosko pravo, nato pa je v elektronskem sporočilu z dne 2. junija 2008 to odpoved preklical. Z dopisom z dne 9. junija 2008 je izredno odpovedal svojo pogodbo o zaposlitvi, pri čemer se je ponovno skliceval na navedeno nezakonnost.
- 39 J.-L. Poignant je 11. junija 2008 pri conseil des prud'hommes de Bobigny (delovno sodišče v Bobignyju, Francija) predlagal, prvič, naj se njegova redna odpoved prekvalificira v izredno odpoved delavca, ki ima učinke odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca brez dejanskega in resnega razloga, in drugič, naj se zlasti naloži plačilo pavšalne odškodnine iz naslova dela in zaposlovanja na črno ter odškodnine za škodo, ki mu je nastala zaradi izostanka plačila prispevkov v francoski sistem socialne varnosti za obdobje od 1. julija 2007 do 31. julija 2008.
- 40 Navedeno sodišče je s sodbijo z dne 14. aprila 2011 vse te predloge zavrnilo. Presodilo je, da je družba Vueling ustrezno izpolnila veljavne upravne formalnosti zlasti s tem, da je pri španskih organih za socialno varnost zaprosila za izdajo potrdil E 101 za svoje delavce. Navedeno sodišče je prav tako navedlo, da napotitev J.-L. Poignanta ni presegla enega leta in da v Francijo ni bil napoten, da bi nadomestil drugo osebo.
- 41 Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) je s sodbijo z dne 4. marca 2016 s sklicevanjem na sodbijo Cour de cassation (kasacijsko sodišče) z dne 11. marca 2014, ki je omenjena v točki 30 te sodbe, razveljavilo sodbijo conseil des prud'hommes de Bobigny (delovno sodišče v Bobignyju) ter družbi Vueling naložilo, naj J.-L. Poignantu med drugim plača pavšalno odškodnino za delo in zaposlovanje na črno ter odškodnino za neplačevanje prispevkov v francoski sistem socialne varnosti.
- 42 Navedeno sodišče je menilo, da je J.-L. Poignant predložil dovolj dokazov za ugotovitev nezakonnosti njegovega pogodbenega položaja glede na francosko pravo. Natančneje, navedeno sodišče je poudarilo, da je bil osebni naslov J.-L. Poignanta vseskozi v Franciji, čeprav je bila v njegovi pogodbi o zaposlitvi in v aneksu v zvezi z njegovo napotitvijo kot njegovo stalno prebivališče umetno prikazana Barcelona. Tudi na njegovih plačilnih listih naj bi bil naveden fiktiven naslov v Barceloni.
- 43 Družba Vueling je zoper sodbijo Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) z dne 4. marca 2016 vložila kasacijsko pritožbo pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče).
- 44 Navedeno sodišče se v okviru preizkusa te kasacijske pritožbe zlasti sprašuje, ali je treba razlago, ki jo je Sodišče podalo v sodbi z dne 27. aprila 2017, A-Rosa Flussschiff (C-620/15, EU:C:2017:309), ki se je nanašala na spor, v okviru katerega so bila izdana potrdila E 101 na podlagi člena 14, točka 2(a), Uredbe št. 1408/71, uporabiti tudi v okviru spora v zvezi s kaznivim dejanjem dela in zaposlovanja na črno, ki se nanaša na potrdila, ki so bila na podlagi člena 14, točka 1(a), te uredbe izdana za delavce, ki svojo dejavnost opravljajo v državi članici, katere državljani so in na ozemlju katere ima letalska družba, ki jih zaposluje, podružnico, kadar je že na podlagi besedila navedenih potrdil mogoče ugotoviti, da so bila ta pridobljena ali uveljavljana z goljufijo.

- 45 Poleg tega navedeno sodišče dvomi glede vprašanja, ali načelo primarnosti prava Unije nasprotuje temu, da nacionalno sodišče, ki ga na podlagi njegovega nacionalnega prava v civilnem postopku zavezuje pravnomočnost odločbe, izdane v kazenski zadevi, izpelje posledice iz odločbe kazenskega sodišča, katere izdaja ni združljiva s pravom Unije, tako da delodajalcu v civilnem postopku naloži, naj delavcu plača odškodnino, zgolj na podlagi kazenske obsodbe tega delodajalca zaradi dela in zaposlovanja na črno.
- 46 V teh okoliščinah je senat za socialne zadeve pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ti vprašanji:
- „1. Ali se razlaga, ki jo je [Sodišče] podalo v sodbi [z dne 27. aprila 2017, A-Rosa Flussschiff (C-620/15, EU:C:2017:309),] glede člena 14[točka 2(a),] Uredbe [št. 1408/71], uporablja za spor v zvezi s kaznivim dejanjem dela in zaposlovanja na črno, v okviru katerega so bila potrdila E 101 izdana v skladu s členom 14[točka 1(a),] [te uredbe] na podlagi člena 11(1) Uredbe [št. 574/72], čeprav je položaj spadal na področje uporabe člena 14[točka 2(a)(i)] [Uredbe št. 1408/71], za zaposlene osebe, ki opravljajo dejavnost na ozemlju države članice svojega državljanstva, na katerem ima podjetje za zračni prevoz, ki ima sedež v drugi državi članici, podružnico, ter je bilo že samo iz potrdila E 101, v katerem je kot kraj dejavnosti zaposlene osebe navedeno letališče in je kot delodajalec navedeno podjetje za zračni prevoz, mogoče sklepati, da je bilo pridobljeno na goljufiv način?
2. Če je odgovor pritrdilen, ali je treba načelo primarnosti prava [Unije] razlagati tako, da nasprotuje temu, da nacionalno sodišče, ki je na podlagi svojega nacionalnega prava v civilnem postopku vezano na učinek pravnomočnosti odločbe kazenskega sodišča na civilno sodišče, izpelje posledice iz odločbe kazenskega sodišča, ki ni bila izrečena v skladu s pravili prava [Unije], tako da delodajalcu v civilnem postopku naloži, naj zaposleni osebi plača odškodnino, zgolj zaradi kazenske obsodbe tega delodajalca zaradi dela in zaposlovanja na črno?“
- 47 S sklepom predsednika Sodišča z dne 22. februarja 2018 sta bili zadevi C-370/17 in C-37/18 združeni za pisni in ustni del postopka ter za izdajo sodb.

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje v zadevah C-370/17 in C-37/18

- 48 Predložitveni sodišči s prvim vprašanjem v bistvu sprašujeta, ali je treba člen 11(1)(a) Uredbe št. 574/72 razlagati tako, da lahko sodišča države članice, ki odločajo v okviru sodnega postopka zoper delodajalca, začetega zaradi dejstev, ki kažejo na goljufivo pridobitev ali uporabo potrdil E 101, izdanih na podlagi člena 14, točka 1(a), Uredbe št. 1408/71 v zvezi z delavci, ki svojo dejavnost opravljajo v tej državi članici, teh potrdil ne upoštevajo.
- 49 Iz elementov, s katerimi Sodišče razpolaga, izhaja, da se to vprašanje postavlja v okviru sporov, v katerih so francoska kazenska sodišča ugotovila, da bi morala biti potrdila E 101 za letalsko osebje letalske družbe s sedežem v Španiji, in sicer družbe Vueling, ki jih je izdal španski nosilec izdajatelj na podlagi člena 14, točka 1(a), Uredbe št. 1408/71 o napotitvi delavcev, izdana na podlagi člena 14, točka 2(a)(i), te uredbe, ki se med drugim nanaša na delavce, ki kot člani letalskega osebja podjetja, ki opravlja mednarodni prevoz potnikov, opravljajo svojo dejavnost na ozemlju dveh ali več držav članic in so zaposleni v podružnici, ki jo je to podjetje ustanovilo na ozemlju druge države članice kot tiste, v kateri je njegov sedež. Ta nacionalna sodišča so presodila, da bi morali biti zadevni delavci na podlagi te druge določbe vključeni v francoski sistem socialne varnosti, ne pa v španski. Poleg tega so razsodila, da je bila ta letalska družba kriva goljufivih ravnanj s ciljem zaobiti zakonske pogoje za izdajo navedenih potrdil ali se jim izogniti.

- 50 Glede tega je treba opozoriti, da se na podlagi splošnega načela prava Unije pravni subjekti ne morejo z namenom goljufije ali zlorabe sklicevati na predpise Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točki 48 in 49 in navedena sodna praksa).
- 51 V skladu s sodno prakso Sodišča, ki se nanaša na Uredbo št. 1408/71, ugotovitev, da je v zvezi z izdajo potrdila E 101 podana goljufija, temelji na sklenjenem sklopu indicev, ki dokazujejo izpolnitev objektivnega elementa, to je dejstva, da pogoji, potrebni za pridobitev in uveljavljanje tega potrdila, ki so določeni v naslovu II te uredbe, niso izpolnjeni, ter subjektivnega elementa, to je namena zadevnih oseb, da za pridobitev ugodnosti, ki jo zagotavlja navedeno potrdilo, zaobidejo pogoje za njegovo izdajo ali se jim izognejo (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točke od 50 do 52).
- 52 To, da je bilo potrdilo E 101 pridobljeno z goljufijo, tako lahko izhaja bodisi iz prostovoljnega dejanja, kot je napačno prikazovanje dejanskega položaja delavca ali podjetja, ki tega delavca zaposluje, bodisi iz prostovoljne opustitve, kot je prikrivanje pomembnih informacij z namenom izogniti se pogojem za uporabo člena 14, točka 1(a), te uredbe (sodba z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točka 53).
- 53 V obravnavani zadevi je treba na prvem mestu v zvezi z objektivnim elementom, ki se zahteva za ugotovitev, da je podana goljufija, opozoriti, da je potrdila E 101 iz postopkov v glavni stvari španski nosilec izdajatelj izdal na podlagi člena 14, točka 1(a), Uredbe št. 1408/71, ki določa, da za napotene delavce še naprej velja zakonodaja države članice, v kateri ima delodajalec sedež.
- 54 V skladu s členom 14, točka 2(a)(i), Uredbe št. 1408/71, ki ga navajata predložitveni sodišči, pa za osebo, ki je član letalskega osebja letalske družbe, ki opravlja mednarodne lete, in ki je zaposlena v podružnici ali stalnem predstavništvu te družbe na ozemlju druge države članice kot tiste, v kateri ima ta družba sedež, velja zakonodaja države članice, na ozemlju katere je ta podružnica ali to stalno predstavništvo.
- 55 Za uporabo te določbe morata biti tako izpolnjena dva kumulativna pogoja, in sicer, prvič, da ima zadevna letalska družba podružnico ali stalno predstavništvo v drugi državi članici od tiste, v kateri je sedež te družbe, in drugič, da je zadevna oseba zaposlena pri tem subjektu.
- 56 Glede prvega pogoja je treba navesti, da pojma „podružnica“ in „stalno predstavništvo“, kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točkah od 139 do 142 sklepnih predlogov, v Uredbi št. 1408/71 nista opredeljena in da ta uredba v zvezi s tem tudi ne napotuje na pravo držav članic, zato ju je treba razlagati avtonomno. Tako kot enake ali podobne pojme iz drugih določb prava Unije ju je treba razumeti tako, da se nanašata na oblike sekundarne poslovne enote, ki je stalna in trajna, njen cilj je opravljanje gospodarske dejavnosti ter ima za to organizirane materialne in kadrovske vire ter določeno avtonomijo glede na glavno poslovno enoto (glej po analogiji sodbi z dne 30. novembra 1995, Gebhard, C-55/94, EU:C:1995:411, točka 28, in z dne 11. aprila 2019, Ryanair, C-464/18, EU:C:2019:311, točka 33).
- 57 Glede drugega pogoja iz sodne prakse Sodišča v zvezi z določitvijo zakonodaje, ki se uporabi, na področju individualnih pogodb o zaposlitvi v smislu člena 19, točka 2(a), Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42) izhaja, da je delovno razmerje letalskega osebja letalske družbe tesno povezano s krajem, iz katerega to osebje primarno izpolnjuje obveznosti do svojega delodajalca. Ta kraj je tisti, iz katerega navedeno osebje opravlja svoje prevozne naloge, kraj, kamor se vrača po opravljenih nalogah, kjer prejema navodila za naloge in si organizira delo, ter kraj, v katerem so delovna sredstva, pri čemer lahko ta kraj ustreza kraju, v katerem je njegova domača baza (glej po analogiji sodbo z dne 14. septembra 2017, Nogueira in drugi, C-168/16 in C-169/16, EU:C:2017:688, točke 60, 63, 69, 73 in 77).

- 58 V obravnavanih zadevah pa je mogoče ugotoviti, da iz elementov, ki so bili predloženi Sodišču, izhaja, da, prvič, je družba Vueling v obdobju, na katero se nanašata postopka v glavni stvari, na letališču Roissy – Charles de Gaulle imela operativno bazo v smislu nacionalnega prava, ki lahko pomeni podružnico ali stalno predstavništvo v smislu člena 14, točka 2(a)(i), Uredbe št. 1408/71, ker je ta družba stalno in trajno opravljala svojo dejavnost letalskega prevoza iz prostorov in infrastrukture, ki tvorijo takšno operativno bazo, za katero je razvidno, da je, ker jo je vodil poslovni direktor, torej imela neko stopnjo avtonomije. Drugič, na podlagi teh elementov je prav tako mogoče sklepati, da je bilo zadevno letalsko osebje zaposleno pri tem subjektu v smislu te določbe, saj je ustrezal kraju, iz katerega je to osebje izpolnjevalo bistvo svojih obveznosti do svojega delodajalca, kot je pojasnjeno v prejšnji točki.
- 59 Na drugem mestu, v zvezi s subjektivnim elementom goljufije je iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, razvidno, da je družba Vueling pred cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) sama predložila informativni dokument, iz katerega je jasno razvidno, da morajo biti delavci, napoteni v enoto, ki jo ima njihov delodajalec v Franciji, vključeni v francoski sistem socialne varnosti. Poleg tega je mogoče iz tega spisa razbrati, da je družba Vueling za velik del zadevnih delavcev navedla, da imajo stalno prebivališče na naslovu njenega sedeža v Španiji, čeprav ti v večini primerov niso nikoli živeli v tej državi članici in so prebivali v Franciji.
- 60 Glede na zgoraj navedeno so francoski pristojni nosilci in sodišča lahko razumno ugotovili, da razpolagajo s konkretnimi indici, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da je družba Vueling potrdila E 101 iz postopkov v glavni stvari, ki jih je izdal španski nosilec izdajatelj na podlagi člena 14, točka 1(a), Uredbe št. 1408/71, pridobila ali uveljavila z goljufijo, ker zadevno letalsko osebje te družbe v resnici spada na področje uporabe posebnega pravila iz člena 14, točka 2(a)(i), te uredbe in bi zato zanj moral veljati francoski sistem socialne varnosti.
- 61 Vendar je treba navesti, da obstoj indicev, kakršni so ti iz postopkov v glavni stvari, ne more biti zadostna utemeljitev za to, da pristojni nosilec države članice gostiteljice zadevnih delavcev ali nacionalna sodišča te države članice pravnomočno ugotovijo, da je podana goljufija, in zadevnih potrdil E 101 ne upoštevajo.
- 62 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je na podlagi načela lojalnega sodelovanja, ki je določeno v členu 4(3) PDEU in ki vključuje tudi načelo medsebojnega zaupanja, potrdilo E 101, ker je njegov namen olajšati prosto gibanje delavcev in svobodno opravljanje storitev, v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča načeloma zavezujoče za pristojnega nosilca in sodišča države članice gostiteljice, ker ustvarja domnevo o pravilnosti vključitve zadevnega delavca v sistem socialne varnosti države članice, katere pristojni nosilec je to potrdilo izdal (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točke od 35 do 40, in po analogiji sodbo z dne 6. septembra 2018, Alpenrind in drugi, C-527/16, EU:C:2018:669, točka 47).
- 63 Zato morajo pristojni nosilec in sodišča države članice gostiteljice, dokler potrdilo E 101 ni preklicano ali razglašeno za neveljavno, upoštevati dejstvo, da za zadevnega delavca že velja zakonodaja s področja socialne varnosti države članice, katere pristojni nosilec je to potrdilo izdal (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točka 41).
- 64 Vendar iz načela lojalnega sodelovanja izhaja, da kadar pristojni nosilec države članice gostiteljice v okviru postopka, določenega v členu 84a(3) Uredbe št. 1408/71, podvomi v resničnost dejstev, na podlagi katerih je bilo izdano potrdilo E 101, in torej navedb v njem, mora pristojni nosilec države članice, ki je to potrdilo E 101 izdal, ponovno preučiti, ali je bila ta izdaja utemeljena, in po potrebi to potrdilo preklicati (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točki 42 in 43).

- 65 V skladu s to določbo lahko zadevni nosilci, če se ne morejo sporazumeti predvsem glede presoje dejstev posebnega položaja in posledično glede izbire upoštevne določbe Uredbe št. 1408/71 za določitev zakonodaje o socialni varnosti, ki se uporabi, zadevo predložijo Upravni komisiji iz člena 80 te uredbe za uskladitev njihovih stališč (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točka 44).
- 66 Prav takrat, ko obstaja sum goljufije, pa je uvedba postopka iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71, preden pristojni organi države članice gostiteljice eventualno dokončno ugotovijo, da je podana goljufija, zelo pomembna, saj pristojnemu nosilcu države članice izdajateljice in pristojnemu nosilcu države članice gostiteljice omogoča začetek dialoga in tesno sodelovanje s ciljem, da z uporabo preiskovalnih pooblastil, ki jih imata na podlagi svojega nacionalnega prava, preverita in zbereta vse upoštevne dejanske in pravne elemente, ki lahko odpravijo ali nasprotno potrdijo dvome, ki jih je izrazil pristojni nosilec države članice gostiteljice v zvezi z okoliščinami izdaje zadevnih potrdil E 101.
- 67 Prav tako ta postopek, ker omogoča, da se v zgodnji fazi vključi pristojni nosilec države članice izdajateljice, zadnjenavedenemu daje možnost, da kontradiktorno uveljavlja svoje stališče glede morebitnih konkretnih indecev v zvezi z obstojem goljufije, ki jih je predložil pristojni nosilec države članice gostiteljice, in zadevna potrdila E 101 po potrebi razglasi za neveljavna ali jih prekliče, če ugotovi, da ti indici dokazujejo, da so bila ta potrdila dejansko pridobljena ali uveljavljena z goljufijo.
- 68 Glede tega je treba zlasti poudariti, da bi se s tem, da bi lahko pristojni nosilec države članice gostiteljice zgolj na podlagi konkretnih indecev, da je podana goljufija, enostransko zavrnil upoštevanje potrdil E 101, ki jih je izdal pristojni nosilec druge države članice, čeprav v tej fazi zaradi ne vključitve nosilca izdajatelja in neobstoja poglobljene preveritve upoštevni okoliščin te izdaje ne bi bilo mogoče veljavno dokončno ugotoviti goljufije, povečalo tveganje, da bo treba plačati prispevke v sistem socialne varnosti države članice gostiteljice, čeprav bi bili za iste delavce že plačani prispevki v sistem socialne varnosti države članice, katere potrdila izkazujejo, da se uporablja njena zakonodaja, kar bi pomenilo kršitev načela iz določb naslova II Uredbe št. 1408/71, da se uporablja samo ena nacionalna zakonodaja (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točka 29).
- 69 Poleg tega, če bi se pozneje izkazalo, da so bili neupravičeno vplačani prispevki v sistem socialne varnosti zadnjenavedene države članice, obstaja tveganje, da teh prispevkov ne bi bilo mogoče vrniti, na primer zaradi, kot je to v obravnavanih zadevah, pravil o zastaranju, ki se uporabljajo v navedeni državi članici, čeprav goljufija na koncu ne bi bila ugotovljena.
- 70 Hkrati bi se lahko zaradi neuvedbe postopka iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71 povečalo tveganje, da bi za zadevne delavce veljali sistemi socialne varnosti več držav članic, skupaj z vsemi zapleti, ki bi jih takšno kopičenje lahko povzročilo, kar bi poseglo v to, da so zaposlene osebe v skladu z načelom, da se uporablja samo ena nacionalna zakonodaja, vključene v samo en sistem socialnega zavarovanja, ter v predvidljivost sistema, ki se uporabi, in torej v pravno varnost (glej v tem smislu sodbo z dne 26. januarja 2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, točka 25).
- 71 Ta postopek je torej obvezni predpogoj za to, da se lahko ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji za obstoj goljufije, ter da se torej izpeljejo vse ustrezne posledice v zvezi z veljavnostjo zadevnih potrdil E 101 in zakonodaja socialne varnosti, ki se uporabi za zadevne delavce.
- 72 Na podlagi tega je mogoče ugotoviti, da v primeru obstoja konkretnih indecev, da so bila potrdila E 101 pridobljena ali uveljavljena z goljufijo, pristojni nosilec države članice gostiteljice ne sme enostransko ugotoviti, da je podana goljufija, in teh potrdil ne upoštevati, ampak mora takoj začeti postopek iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71, da lahko nosilec, ki je ta potrdila izdal in s katerim je nosilec države članice gostiteljice stopil v stik, v razumnem roku na podlagi načela lojalnega sodelovanja ponovno preuči utemeljenost izdaje navedenih potrdil glede na te indice in po potrebi odloči, da jih razglasi za neveljavne ali prekliče, kot izhaja iz sodne prakse, na katero je opozorjeno v točki 64 te sodbe (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točka 54).

- 73 V tem okviru sodišče države članice gostiteljice, ki odloča v sodnem postopku zoper delodajalca, ki je osumljen, da je potrdila E 101 pridobil ali uveljavil z goljufijo, prav tako ne sme prezreti postopka iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71 in njegovega izida (glej po analogiji sodbo z dne 11. julija 2018, Komisija/Belgija, C-356/15, EU:C:2018:555, točke od 96 do 105).
- 74 V zvezi s tem je treba opozoriti, da so v skladu s členom 288, drugi odstavek, PDEU uredbe, kot je Uredba št. 1408/71, v celoti zavezujoče in se neposredno uporabljajo v vseh državah članicah. Poleg tega načelo primarnosti prava Unije, v skladu s katerim to pravo prevlada nad pravom držav članic, nalaga vsem organom držav članic, da različnim predpisom prava Unije zagotovijo polni učinek, ne da bi pravo držav članic moglo vplivati na učinek, ki je tem različnim predpisom priznan na ozemlju navedenih držav (glej v tem smislu sodbo z dne 24. junija 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, točki 53 in 54 in navedena sodna praksa).
- 75 Če bi bilo priznано, da lahko sodišče države članice gostiteljice, ki odloča v okviru sodnega postopka, ki ga je sprožil kazenski organ, pristojni nosilec te države članice ali kdorkoli drug, zgolj zaradi obstoja konkretnih indicij, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da je bilo potrdilo E 101 pridobljeno ali uveljavljeno z goljufijo, ugotovi neveljavnost tega potrdila ne glede na uvedbo in potek postopka iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71, bi bil sistem, ki je bil uveden s tem členom in ki temelji na lojalnem sodelovanju med pristojnimi nosilci držav članic, ogrožen (glej v tem smislu sodbi z dne 27. aprila 2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, točka 47, in z dne 6. septembra 2018, Alpenrind in drugi, C-527/16, EU:C:2018:669, točka 46). S tem ne bi bil upoštevan poseben pomen uvedbe tega postopka v primeru suma goljufije, ki je poudarjen v točkah 66 in 67 te sodbe.
- 76 Poleg tega, ker uvedba postopka iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71 lahko pripelje do tega, da nosilec izdajatelj zadevna potrdila E 101 razglasi za neveljavna ali jih prekliče, lahko ta postopek glede na okoliščine primera, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 86 sklepnih predlogov, omogoči ekonomičnost postopka, ker se lahko predložitev zadeve sodiščem države članice gostiteljice posledično izkaže za odvečno.
- 77 Zato mora biti zgolj v primeru, v katerem je pristojni nosilec države članice gostiteljice začel ta postopek ter v katerem nosilec, ki je potrdila E 101 izdal, ni ponovno preučil utemeljenosti izdaje teh potrdil in ni v razumnem roku zavzel stališča o tovrstni zahtevi pristojnega nosilca države članice gostiteljice, mogoče, da se v okviru sodnega postopka, v katerem se sodišču države članice gostiteljice predlaga, naj ne upošteva teh potrdil, navedejo konkretni indici, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da so bila navedena potrdila pridobljena ali uveljavljena z goljufijo, vendar le če imajo osebe, ki se jim v okviru tega postopka očita, da so ta potrdila pridobile ali uveljavile z goljufijo, možnost izpodbijati elemente, na katerih ta postopek temelji, ob spoštovanju jamstev v zvezi s pravico do poštenega sojenja (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točke od 54 do 56).
- 78 To pomeni, da lahko sodišče države članice gostiteljice potrdil E 101 v okviru tega sodnega postopka ne upošteva samo, če sta izpolnjena dva kumulativna pogoja, in sicer, prvič, da nosilec, ki je ta potrdila izdal in pri katerem je pristojni nosilec te države članice takoj vložil zahtevo za ponovno preučitev utemeljenosti izdaje navedenih potrdil, ni opravil te ponovne preučitve glede na elemente, ki mu jih je posredoval zadnjenavedeni nosilec, in ni v razumnem roku zavzel stališča o tej zahtevi in ta potrdila po potrebi razglasil za neveljavna ali jih preklical, in drugič, da navedeni elementi temu sodišču omogočajo, da ob spoštovanju jamstev, neločljivo povezanih s pravico do poštenega sojenja, ugotovi, da so bila zadevna potrdila pridobljena ali uveljavljena z goljufijo (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2018, Altun in drugi, C-359/16, EU:C:2018:63, točka 61).
- 79 Zato mora sodišče države članice gostiteljice, ki odloča o vprašanju veljavnosti potrdil E 101, predhodno raziskati, ali je pristojni nosilec države članice gostiteljice, preden je zadevo predložil temu sodišču, začel postopek iz člena 84a(3), Uredbe št. 1408/71, tako da je nosilcu, ki je ta potrdila izdal,

poslal zahtevo za ponovno preučitev in preklic teh potrdil, ter, če tega ni storil, sprejeti vse pravne ukrepe, ki jih ima na voljo, da zagotovi, da pristojni nosilec države članice gostiteljice ta postopek začne.

- 80 Skratka, sodišče države članice gostiteljice, ki odloča v okviru postopka zoper delodajalca, začetega zaradi dejstev, ki kažejo na goljufivo pridobitev ali uporabo potrdil E 101, se lahko dokončno izreče o obstoju te goljufije in ne upošteva teh potrdil, samo če ugotovi – potem ko po potrebi prekine sodni postopek na podlagi nacionalnega prava – da po hitro začetem postopku iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71 nosilec, ki je izdal potrdila E 101, ni ponovno preučil teh potrdil in ni v razumnem roku zavzel stališča o elementih, ki jih je predložil pristojni nosilec države članice gostiteljice in navedena potrdila po potrebi razglasil za neveljavna ali jih preklical.
- 81 Samo s takšno razlago je mogoče zagotoviti polni učinek postopka iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71, saj se z njo zagotovi, da pristojni nosilci zadevnih držav članic hitro začnejo dialog, na katerega se ta postopek nanaša, zato da ima glede na okoliščine primera sodišče države članice gostiteljice v okviru postopka, ki je začel pri njem, na voljo vse potrebne podatke za ugotovitev morebitne goljufije, nosilce, ki so izdali potrdila E 101, pa se spodbudi, da v razumnem roku odgovorijo na zahtevo za ponovno preučitev in za preklic teh potrdil, sicer jih to sodišče po izteku tega roka ne bo upoštevalo.
- 82 Vendar je v obravnavanih zadevah iz spisov, s katerima Sodišče razpolaga, razvidno, da je cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) s sodbo z dne 31. januarja 2012 ugotovilo, da je podana goljufija, in zavrnilo upoštevanje potrdil E 101 iz postopkov v glavni stvari, preden je bil začel postopek, določen v členu 84a(3) Uredbe št. 1408/71 in nato od 1. maja 2010 v členu 76(6) Uredbe št. 883/2004 ter pogoji za uporabo zadnjega, ki so določeni v členu 5 Uredbe št. 987/2009, ter ne da bi predhodno raziskalo, ali je bilo to storjeno, da bi lahko španski nosilec izdajatelj ponovno preučil ta potrdila in jih po potrebi razglasil za neveljavna ali preklical.
- 83 Ni namreč sporno, da je pristojni nosilec države članice gostiteljice zadevnih delavcev, in sicer Urssaf, španskemu nosilcu izdajatelju, da bi pri njem dosegel razglasitev potrdil E 101 iz postopkov v glavni stvari za neveljavna ali njihov preklic, šele z dopisom z dne 4. aprila 2012 poslal elemente v zvezi z goljufijo, ki jih je zbral inšpektorat za delo, pri čemer je bil ta dopis pripravljen po tem, ko je cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) izdalo sodbo, poslan pa je bil skoraj štiri leta po tem, ko je inšpektorat za delo 28. maja 2008 v zvezi z družbo Vueling sestavil zapisnik zaradi dela in zaposlovanja na črno.
- 84 Poleg tega, čeprav je bil takrat, ko je Cour de cassation (kasacijsko sodišče) 11. marca 2014 zavrnilo kasacijsko pritožbo zoper sodbo d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu), postopek, določen v členu 76(6) Uredbe št. 883/2004 in v členu 5 Uredbe št. 987/2009, ki sta takrat veljala, že začel, ni sporno, da je zadnjenavedeno sodišče sprejelo odločbo, ne da bi se pozanimalo o stanju dialoga, vzpostavljenega med španskim nosilcem izdajateljem in pristojnim francoskim nosilcem, niti ni počakalo na konec tega postopka.
- 85 Glede tega sicer drži, da španski nosilec izdajatelj zahteve pristojnega francoskega nosilca za ponovno preučitev in preklic ni obravnaval s potrebno hitrostjo, saj tega, da se je na to zahtevo odzval več kot dve leti po tem, ko je bila ta podana, ni mogoče šteti za odgovor v razumnem roku, zlasti ob upoštevanju pomembnosti odločitve za zadevne osebe in narave vprašanj, ki jih je moral preučiti. Vendar ni mogoče spregledati, da je drugo navedeni nosilec zahtevo prvo navedenemu nosilcu predložil pozno, in sicer približno štiri leta po tem, ko je pristojni francoski nosilec prejel elemente, ki so nakazovali na obstoj goljufije.
- 86 Glede na vse zgornje preudarke je treba na prvo vprašanje v zadevah C-370/17 in C-37/18 odgovoriti, da je treba člen 11(1)(a) Uredbe št. 574/72 razlagati tako, da lahko sodišča države članice, ki odločajo v okviru sodnega postopka zoper delodajalca, začetega zaradi dejstev, ki kažejo na goljufivo pridobitev

ali uporabo potrdil E 101, izdanih na podlagi člena 14, točka 1(a), Uredbe št. 1408/71 v zvezi z delavci, ki svojo dejavnost opravljajo v tej državi članici, ugotovijo, da je podana goljufija, in posledično teh potrdil ne upoštevajo, samo če se prej prepričajo, da:

- prvič, je bil postopek iz člena 84a(3) te uredbe začet hitro in je bilo tako pristojnemu nosilcu države članice izdaje omogočeno, da ponovno preuči utemeljenost izdaje navedenih potrdil glede na konkretne elemente, ki jih je predložil pristojni nosilec države članice gostiteljice in na podlagi katerih je mogoče sklepati, da so bila ta potrdila pridobljena in uveljavljena z goljufijo, ter
- drugič, pristojni nosilec države članice izdaje ni opravil te ponovne preučitve in ni v razumnem roku zavzel stališča glede teh elementov in po potrebi zadevna potrdila razglasil za neveljavna ali jih preklical.

Drugo vprašanje v zadevah C-370/17 in C-37/18

- 87 Predložitveni sodišči z drugim vprašanjem v bistvu sprašujeta, ali je treba člen 11(1) Uredbe št. 574/72 in načelo primarnosti prava Unije razlagati tako, da če je bil delodajalec v državi članici gostiteljici kazensko obsojen na podlagi pravnomočno ugotovljene goljufije, ne da bi se pri tem upoštevalo to pravo, nasprotujeta temu, da civilno sodišče te države članice, ki je na podlagi načela nacionalnega prava v civilnem postopku vezano na pravnomočnost kazenske odločbe, temu delodajalcu zgolj zaradi te kazenske obsodbe naloži plačilo odškodnine za povračilo škode delavcem ali pokojninskemu organu te države članice, ki so bili s to goljufijo oškodovani.
- 88 Najprej je treba v zvezi s tem opozoriti na pomembnost načela pravnomočnosti tako v pravnem redu Unije kot v nacionalnih pravnih redih. Za zagotovitev stabilnosti prava in pravnih razmerij ter učinkovitega izvajanja sodne oblasti je namreč pomembno, da sodnih odločb, ki so postale pravnomočne po tem, ko so bila izčrpana vsa razpoložljiva pravna sredstva, ali po tem, ko so se iztekli roki zanje, ni več mogoče izpodbijati (sodbe z dne 6. oktobra 2015, Târșia, C-69/14, EU:C:2015:662, točka 28; z dne 24. oktobra 2018, XC in drugi, C-234/17, EU:C:2018:853, točka 52, in z dne 11. septembra 2019, Călin, C-676/17, EU:C:2019:700, točka 26).
- 89 Zato pravo Unije nacionalnemu sodišču ne nalaga, da ne uporabi nacionalnih procesnih pravil, v skladu s katerimi postane sodna odločba pravnomočna, čeprav bi bilo tako mogoče odpraviti nacionalni položaj, ki s tem pravom ni združljiv (sodbe z dne 6. oktobra 2015, Târșia, C-69/14, EU:C:2015:662, točka 29; z dne 24. oktobra 2018, XC in drugi, C-234/17, EU:C:2018:853, točka 53, in z dne 11. septembra 2019, Călin, C-676/17, EU:C:2019:700, točka 27).
- 90 Pravo Unije torej ne zahteva, da nacionalno sodišče, zato da bi upoštevalo razlago upoštevne določbe tega prava, ki jo je podalo Sodišče, *a priori* spremeni svojo pravnomočno odločbo (glej v tem smislu sodbe z dne 6. oktobra 2015, Târșia, C-69/14, EU:C:2015:662, točka 38; z dne 24. oktobra 2018, XC in drugi, C-234/17, EU:C:2018:853, točka 54, in z dne 11. septembra 2019, Călin, C-676/17, EU:C:2019:700, točka 28).
- 91 Ob neobstoju ureditve Unije na tem področju so na podlagi načela procesne avtonomije držav članic pravila za izvajanje načela pravnomočnosti določena v nacionalnem pravnem redu držav članic. Vendar ta pravila ne smejo biti manj ugodna od tistih, ki urejajo podobne položaje v nacionalnem pravu (načelo enakovrednosti), niti ne smejo v praksi onemogočati ali čezmerno oteževati uresničevanja pravic, ki jih podeljuje pravni red Unije (načelo učinkovitosti) (sodba z dne 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 92 V obravnavanih zadevah se postavlja vprašanje, ali je z načelom učinkovitosti združljivo to, da se v zadevnem nacionalnem pravu načelo vezanosti na pravnomočno kazensko odločbo v civilnem postopku razlaga tako, da civilno sodišče, ki odloča o istih dejstvih, kot so tista, na podlagi katerih je

odločilo kazensko sodišče, ne more podvomiti niti v kazensko obsodbo zadevnega delodajalca niti v ugotovitve o dejstvih ter pravne kvalifikacije in razlage, ki jih je uporabilo kazensko sodišče, in to tudi če v zvezi z njimi ni bilo upoštevano pravo Unije, saj se namreč to sodišče, preden je pravnomočno ugotovilo obstoj goljufije in posledično zadevnih potrdil E 101 ni upoštevalo, ni pozanimalo o uvedbi in poteku postopka dialoga, določenega v členu 84a(3) Uredbe št. 1408/71.

- 93 Sodišče je glede tega že razsodilo, da je treba vsak primer, v katerem se postavlja vprašanje, ali neka nacionalna procesna določba onemogoča ali pretirano otežuje uporabo prava Unije, preučiti ob upoštevanju položaja te določbe v celotnem postopku ter poteka postopka in njegovih posebnosti pred različnimi nacionalnimi organi. Pri tem je treba po potrebi upoštevati načela, na katerih temelji nacionalni sodni sistem, kot so varstvo pravice do obrambe, načelo pravne varnosti in učinkovit potek postopka (sodba z dne 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 94 V obravnavanih zadevah je treba ugotoviti, da razlaga načela pravnomočnosti, ki je opisana v točki 92 te sodbe, ne preprečuje zgolj tega, da se podvomi v pravnomočno kazensko sodno odločbo, tudi če ta vsebuje kršitev prava Unije, ampak tudi, da se v civilnem sodnem postopku, ki se nanaša na ista dejstva, podvomi v kakršno koli ugotovitev glede skupnega bistvenega vprašanja, ki je vsebovana v pravnomočni kazenski sodni odločbi (glej po analogiji sodbo z dne 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, točka 29).
- 95 Posledica takšne razlage načela pravnomočnosti je torej to, da se bo, če odločba kazenskega sodišča, ki je postala pravnomočna, temelji na ugotovitvi goljufije, ki jo je navedeno sodišče podalo brez upoštevanja postopka dialoga iz člena 84a(3) Uredbe št. 1408/71, in na razlagi določb o zavezujočem učinku potrdil E 101, ki ji pravo Unije nasprotuje, napačna uporaba tega prava ponovila v vsaki odločbi, ki jo bodo sprejela civilna sodišča v zvezi z istimi dejstvi, ne da bi bilo mogoče to ugotovitev in to razlago, ki sta bili podani brez upoštevanja navedenega prava, popraviti (glej po analogiji sodbo z dne 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, točka 30).
- 96 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da takšnih ovir za učinkovito uporabo pravil prava Unije v zvezi s tem postopkom in zavezujočim učinkom potrdil E 101 ni mogoče razumno upravičiti z načelom pravne varnosti in je torej zanje treba šteti, da so v nasprotju z načelom učinkovitosti (glej po analogiji sodbo z dne 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, točka 31).
- 97 V obravnavanih zadevah je zato treba ugotoviti, da čeprav glede na sodno prakso, na katero je opozorjeno v točkah od 88 do 90 te sodbe, v pravnomočno obsodbo, ki so jo kazenska sodišča države članice gostiteljice izrekla zoper družbo Vueling, ni mogoče podvomiti, čeprav ta ni združljiva s pravom Unije, pa niti ta obsodba niti pravnomočna ugotovitev goljufije in pravne razlage, ki so bile podane brez upoštevanja tega prava in na katerih navedena obsodba temelji, ne morejo omogočiti civilnim sodiščem te države članice, da ugodijo odškodninskim zahtevkom delavcev ali pokojninskega organa navedene države članice, ki so bili oškodovani z ravnanji te družbe.
- 98 Glede na navedeno je treba na drugo vprašanje v zadevah C-370/17 in C-37/18 odgovoriti, da je treba člen11(1) Uredbe št. 574/72 in načelo primarnosti prava Unije razlagati tako, da če je bil delodajalec v državi članici gostiteljici kazensko obsojen na podlagi pravnomočno ugotovljene goljufije, ne da bi se pri tem upoštevalo to pravo, nasprotujeta temu, da civilno sodišče te države članice, ki je na podlagi načela nacionalnega prava v civilnem postopku vezano na pravnomočnost kazenske odločbe, temu delodajalcu zgolj zaradi te kazenske obsodbe naloži plačilo odškodnine za povračilo škode delavcem ali pokojninskemu organu te države članice, ki so bili s to goljufijo oškodovani.

Stroški

- 99 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Člen 11(1)(a) Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v različici po spremembi in posodobitvi z Uredbo Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996 in kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 647/2005 z dne 13. aprila 2005, je treba razlagati tako, da lahko sodišča države članice, ki odločajo v okviru sodnega postopka zoper delodajalca, začetega zaradi dejstev, ki kažejo na goljufivo pridobitev ali uporabo potrdil E 101, izdanih na podlagi člena 14, točka 1(a), Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, v različici po spremembi in posodobitvi z Uredbo št. 118/97 in kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 631/2004 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004, v zvezi z delavci, ki svojo dejavnost opravljajo v tej državi članici, ugotovijo, da je podana goljufija, in posledično teh potrdil ne upoštevajo, samo če se prej prepričajo, da:
 - prvič, je bil postopek iz člena 84a(3) te uredbe začel hitro in je bilo tako pristojnemu nosilcu države članice izdaje omogočeno, da ponovno preuči utemeljenost izdaje navedenih potrdil glede na konkretne elemente, ki jih je predložil pristojni nosilec države članice gostiteljice in na podlagi katerih je mogoče sklepati, da so bila ta potrdila pridobljena in uveljavljena z goljufijo, ter
 - drugič, pristojni nosilec države članice izdaje ni opravil te ponovne preučitve in ni v razumnem roku zavzel stališča glede teh elementov in po potrebi zadevna potrdila razglasil za neveljavna ali jih preklical.
2. Člen 11(1) Uredbe št. 574/72, v različici po spremembi in posodobitvi z Uredbo št. 118/97 in kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 647/2005, in načelo primarnosti prava Unije je treba razlagati tako, da če je bil delodajalec v državi članici gostiteljici kazensko obsojen na podlagi dokončno ugotovljene goljufije, ne da bi se pri tem upoštevalo to pravo, nasprotujeta temu, da civilno sodišče te države članice, ki je na podlagi načela nacionalnega prava v civilnem postopku vezano na pravnomočnost kazenske odločbe, temu delodajalcu zgolj zaradi te kazenske obsodbe naloži plačilo odškodnine za povračilo škode delavcem ali pokojninskemu organu te države članice, ki so bili s to goljufijo oškodovani.

Podpisi